

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Teismo sprendimų pripažinimas ir vykdymas>Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą?
Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą?

Vengrija

1 Kas yra teismo sprendimų vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose?

Vykdymas – tai civilinis procesas, vykdomas ne ginčo teiseną, kai valstybė įgyvendina teismo ir notaro sprendimuose, taip pat kituose teisės aktų nustatytuose dokumentuose nurodytus įpareigojimus, taikydama prievartos priemones.

2 Kokia institucija ar institucijos įgalios vykdyti šiuos sprendimus?

Vykdymą įpareigoja atlikti ir atlieka teismas, notaras arba kitos institucijos ir asmenys, visų pirma:

- nepriklausomas teismo antstolis;
- apygardos teismo antstolis;
- nepriklausomo teismo antstolio pavaduotojas;
- apygardos teismo antstolio pavaduotojas;
- antstolio padėjėjas.

Antstolio procedūra yra civilinė ne ginčo procedūra, prilygstanti teismo procesui.

3 Kokiomis sąlygomis priimamas vykdomasis dokumentas arba sprendimas?

Vykdomasis dokumentas gali būti išduodamas, jei vykdytiname sprendime nustatytas įpareigojimas (bauda), jis yra galutinis arba nurodyta jį laikinai vykdyti ir yra suėjęs įvykdymo terminas. Pagal teismo patvirtintą susitarimą vykdomasis dokumentas gali būti išduotas net ir tuo atveju, jei nutartis, kuria jis patvirtintas, yra apskūsta. Ši nuostata taip pat taikoma notaro patvirtintiems susitarimams, turintiems tokią pačią galią kaip ir teismo patvirtintas susitarimas. Vykdomasis dokumentas taip pat gali būti išduodamas pagal teismo sprendimą, priimtą vykdant procedūrą, numatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 861/2007, nustatančiame Europos ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūrą, net jeigu tas sprendimas buvo apskūstas. Vykdomasis dokumentas negali būti išduotas pagal mokėjimo nurodymą, jei sąlygoje, pagal kurią jis tapo galutinis, nurodyta, kad vykdymas ieškinio dalyko atžvilgiu neleidžiamas.

Speciali taisyklė taikoma išlaikymo išieškojimui, jeigu galima leisti išieškoti ilgiau kaip šešis mėnesius įsiskolintas sumas, jei vykdymo prašanti šalis mano, jog yra tikėtina, kad išlaikymo skola atsirado dėl skolininko nesąžiningo elgesio arba jei nurodoma pagrįsta priežastis, dėl kurios reikalavimas nepatvirtinamas. Vykdydamas užsienio valstybėse priimtus sprendimus, teismas taip pat nagrinėja, ar vykdymas yra leidžiamas pagal teisės aktus, tarptautinę konvenciją, abipusiškumo principą ar ES teisės aktus.

3.1 Procedūra

Vykdymą galima įpareigoti atlikti priimant vykdomąjį dokumentą. Tam tikrais atvejais tai nėra oficialus sprendimas (parengiamas vykdomasis raštas arba padaromas vykdomasis įrašas), o kitais atvejais priimama nutartis. Teismas arba notaras išduoda vykdomąjį dokumentą vykdymo siekiančios šalies prašymu. Vykdymo prašymo kopijų teikiama tiek, kiek yra būtina, naudojant vykdomojo dokumento formą. Mokėjimo nurodymo procedūrose prašymą taip pat galima pateikti elektroninėmis priemonėmis. Prašymas paprastai teikiamas bylą pirmąją instanciją nagrinėjančiam teismui arba notarui. Tačiau tam tikrais atvejais 1994 m. Įstatyme LIII dėl vykdymo teisme (Įstatymas dėl vykdymo teisme) taip pat nustatytos kitos taisyklės dėl jurisdikcijos, pvz., užsienio sprendimą gali nurodyti vykdyti apylinkės teismas apygardos teismo, turinčio jurisdikciją pagal skolininko gyvenamąją ar pagrindinę verslo vietą, buveinėje, arba turto, į kurį nukreiptas vykdymas, buvimo vietoje. Budapešte tai yra Budapešto centrinis apylinkės teismas (vengr. *Budai Központi Kerületi Bíróság*). Vykdymo prašyme turi būti pateikiama informacija apie šalis, vykdytiną sprendimą, reikalavimą, kurį reikia įvykdyti, ir kuo daugiau informacijos apie skolininko turtą, į kurį gali būti nukreiptas vykdymas.

Teismas arba notaras nedelsdami, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo prašymo gavimo dienos, jį išnagrinėja, siekdami nustatyti, ar bylą reikėtų perduoti, nenagrinėti iš esmės arba (išskyrus atvejus, kai šalis turi teisinius atstovus) grąžinti, prašant papildyti; tada įgyvendinamos reikalaujamos priemonės. Sprendimas priimamas per 15 dienų nuo prašymo gavimo dienos, o jeigu prašymą buvo prašoma papildyti trūkstama informacija – per 15 dienų nuo informacijos pateikimo dienos. Jei prašymas yra pagrįstas, išduodamas vykdomasis dokumentas; jei ne, vykdymo prašymas atmetamas.

3.2 Pagrindinės sąlygos

Žr. 2 punktą.

4 Vykdymo priemonių paskirtis ir pobūdis

Prievartos priemonėmis apribojamos skolininko finansinės ir asmeninės teisės. Finansines priemones gali taikyti teismas ir teismo antstolis; priemonės pačiam asmeniui gali taikyti policija, remdamasi teismo arba antstolio dokumentu. Svarbiausios finansinės prievartos priemonės yra šios:

- darbo užmokesčio ir kitų pajamų areštas;
- kilnojamojo turto konfiskavimas ir pardavimas;
- finansų įstaigos valdomų lėšų konfiskavimas ir banko sąskaitų užblokovimas;
- skolininko reikalavimų tretiesiems asmenims perėmimas;
- nekilnojamojo turto areštas ir pardavimas;
- baudų skyrimas.

4.1 Į kokį turtą gali būti nukreipiamas vykdymas?

Vykdymas gali būti nukreipiamas į:

- skolininko darbo užmokesį, pensiją ar kitas pajamas (nors jiems taikomos tam tikros išimty);
- finansų įstaigos valdomas lėšas (įstatyme numatyta vykdymo išimtis fiziniams asmenims iki tam tikros sumos);
- kilnojamąjį turtą (tačiau būtiniausi daiktai, į kuriuos vykdymas negali būti nukreiptas pagal teisės aktus, negali būti areštuojami, pvz., reikalingiausi drabužiai, baldai, atsižvelgiant į žmonių skaičių skolininko namų ūkyje, vaistai skolininko ligai gydyti ir kt.);
- skolininko reikalavimus tretiesiems asmenims arba skolininkui priklausančias įmonių akcijas;
- nekilnojamąjį turtą, neatsižvelgiant į jo rūšį, naudojimą, teises ar suvaržymus, taip pat žemės registre įregistruotus faktus (tačiau vykdymas negali būti nukreipiamas į nekilnojamąjį turtą, kurio negalima laikyti skolininko turto dalimi per likvidavimo procedūrą).

4.2 Koks yra vykdymo priemonių poveikis?

Vykdyto priemonėmis iš esmės apribojama skolininko teisė disponuoti savo turtu.

Jei vykdytas nukreiptas į kilnojamąjį turtą ar banko sąskaitą, skolininko teisė disponuoti turtu pasibaigia. Jei suvaržytas kilnojamasis turtas paimamas, skolininkas taip pat netenka teisės juo disponuoti. Jei nekilnojamasis turtas suvaržomas, skolininkas gali juo disponuoti ir parduoti šį turtą, nors jis ir toliau liks suvaržytas vykdyto teise.

Jei skolininkas ar bet kuris kitas asmuo vykdyto metu fiziškai priešinasi, antstolis kreipiasi į policiją, kuri gali taikyti prievartos priemones šiam asmeniui, kad jis nebesipriešintų.

Visi asmenys, aktyviai (jėga) trukdantys antstoliui atlikti vykdytą, gali būti patraukti baudžiamajon atsakomybėn. Be to, nusikaltimu laikoma pašalinti daiktą, į kurį nukreiptas vykdytas, arba nuimti plombą vykdyto metu, taip pat įsilaužti į užrakintas patalpas, kuriose saugomas suvaržytas, užplombuotas arba paimtas daiktas (baudžiama už plombos pažeidimą).

Teismas skiria baudą skolininkui, asmeniui ar organizacijai, privalančiai dalyvauti vykdyto procedūroje, jei jie nevykdo teisės aktuose nustatytų savo pareigų, susijusių su vykdyto, arba jei jie savo elgesiu trukdo taikyti vykdyto priemones.

4.3 Koks yra tokių priemonių galiojimo terminas?

Priemonės galioja tol, kol vykdytas sėkmingai užbaigiamas; jų galiojimą taip pat gali nutraukti antstolis arba teismas, be to, tai gali būti padaryta ir pagal teisės aktus. Vykdyto priemonės galima įvykdyti laikantis civilinėje teisėje nustatytų senaties terminų (paprastai senaties terminas yra 5 metai), pradedamu skaičiuoti nuo galutinio teismo sprendimo priėmimo dienos. Vykdytas negalimas, jei prašymas pateiktas jau pasibaigus senaties terminui, o ankstesnės vykdyto procedūros negalima pradėti iš naujo. Panašiai kaip ir tuo atveju, kai byla teisme iškeliamą siekiant patenkinti reikalavimą, senaties terminą nutraukia vykdyto veiksmai, o vėliau jis pradamas skaičiuoti iš naujo.

5 Ar yra galimybė apskūsti sprendimą dėl tokios priemonės skyrimo?

a) Vykdomojo rašto atšaukimas ir vykdomojo įrašo panaikinimas. Jei vykdytą buvo nurodyta pradėti išduodant vykdomąjį raštą ar padarant vykdomąjį įrašą, vykdomasis raštas gali būti atšauktas, o vykdomasis įrašas – panaikintas, taikant teisių gynimo priemonę, jei vykdomasis dokumentas neturėjo būti išduotas. Skolininkas arba vykdyto siekianti šalis gali prašyti atšaukti vykdomąjį raštą arba panaikinti vykdomąjį įrašą, be to, teismas gali nurodyti tai padaryti *ex officio*. Prašymas turi būti teikiamas teismui arba notarui, kuris priėmė sprendimą dėl vykdyto. Prašymo pateikimo terminas nenustatytas: jį galima pateikti bet kada. Jei prašymas patenkinamas, priimama nutartis dėl vykdomojo rašto atšaukimo arba vykdomojo įrašo panaikinimo; nutartį galima skūsti.

b) Vykdomojo dokumento apskūdimas. Skolininkas arba vykdyto prašanti šalis gali apskūsti oficialų vykdomąjį dokumentą, kuriuo leidžiama imtis vykdyto. Skundas pateikiamas per vykdytą leidusį taikyti teismą, tačiau adresuojamas apeliaciniam teismui. Apeliacinis teismas turi jurisdikciją nagrinėti skundą. Jeigu vykdytą leidusio taikyti teismo priimta nutartis iš esmės pagrįsta, apeliacinis teismas ją palieka nepakeistą; kitu atveju jis pakeičia nutartį. Jei apeliacinis teismas nustato procedūrinį pažeidimą, jis panaikina nutartį ir nurodo vykdytą leidusiam taikyti teismui priimti naują sprendimą.

c) Skundas dėl nutarties, kuria atsisakoma išduoti vykdomąjį dokumentą. Vykdyto prašanti šalis gali paduoti apeliacinį skundą dėl nutarties, kuria atsisakoma išduoti vykdomąjį dokumentą. Skundas paduodamas per teismą arba notarą, leidusį taikyti vykdytą, tačiau adresuojamas apeliaciniam teismui. Apeliacinis teismas turi jurisdikciją nagrinėti skundą. Jeigu vykdytą leidusio taikyti teismo priimta nutartis iš esmės pagrįsta, apeliacinis teismas palieka ją nepakeistą; kitu atveju jis pakeičia nutartį. Jei apeliacinis teismas nustato procedūrinį pažeidimą, jis panaikina nutartį ir nurodo vykdytą leidusiam taikyti teismui priimti naują sprendimą.

d) Antstolis taiko vykdyto reikalingas prievartos priemones savarankiškai, po to, kai priimamas sprendimas dėl vykdyto; teismo leidimas nebūtinas. Dėl antstolio priemonių gali būti taikoma atskira teisių gynimo priemonė, vadinama prieštaravimu dėl vykdyto. Prieštaravimus dėl vykdyto gali pateikti skolininkas, vykdyto siekianti šalis arba kitas suinteresuotasis asmuo. Jei teismas pripažįsta prieštaravimą pagrįstu, jis panaikina neteisėtas antstolio priemones, o jeigu antstolis nesiėmė veiksmų, teismas įpareigoja antstolį jų imtis. Kitu atveju teismas prieštaravimą atmets. Prieštaravimą būtina pateikti antstoliui.

e) Be pirmiau nurodytų teisių gynimo priemonių, vykdytą taip pat galima nutraukti. Teismas priima nutartį dėl vykdyto nutraukimo vykdyto prašančios šalies prašymu, jei jį nutraukus nebus pažeistos kitų asmenų teisės arba jei teisės aktuose nenustatyta kitaip. Vykdytas nutraukiamas ir tuo atveju, jei, pavyzdžiui, skolininkas įvykdo prievolę. Teismas priima nutartį dėl vykdyto nutraukimo ir tuo atveju, jei, remdamasis viešais dokumentais, nustato, kad vykdytinas sprendimas panaikintas galutiniu sprendimu.

f) Vykdyto byloje trečiasis asmuo, turintis reikalavimą į turtą, areštuotą vykdyto metu, remdamasis nuosavybės teise ar kitomis teisėmis, dėl kurių turto pardavimas per vykdyto procedūrą yra negalimas, gali išskelti vykdyto reikalavimo bylą tai šaliai, kuri siekia vykdyto, siekdamas užtikrinti turto arešto panaikinimą. Jei teismas patenkina prašymą, jis panaikina turto areštą.

6 Ar vykdyto procedūroje taikomi kokie nors apribojimai, visų pirma susiję su skolininko apsauga ir terminais?

Vykdyto sustabdymas

Vykdytą leidęs atlikti teismas išimtiniais atvejais nurodo sustabdyti vykdytą skolininko prašymu, jei skolininkas gali pagrįsti vykdyto sustabdymą pagrindžiančias teisėtas aplinkybes ir jei skolininkas anksčiau nebuvo nubaustas per vykdyto procedūrą.

Teismas, priimdamas sprendimą dėl sustabdymo, prirėkus gali išklausti šalis.

Visų pirma teismas atsižvelgia į tokias teisėtas aplinkybes, suteikiančias pagrindą sustabdyti vykdytą: kiek asmenų skolininkas turi išlaikyti ir kiek asmenų skolininkas faktiškai išlaiko, skolininko ilgalaikę ar sunkią ligą ar skolininko išlaikytinius, taip pat gaivalines katastrofas, įvykusias per vykdyto procedūrą ir paveikusias skolininką.

Jei vykdytas nukreiptas į nekilnojamąjį turtą, vykdytą skolininko prašymu galima sustabdyti tik vieną kartą ir ne ilgiau kaip 6 mėnesiams.

Mokėjimas dalimis:

Išskyrus mokesčių skolas ir viešąsias skolas, kurios išieškamos kaip mokesčiai, antstolis, paprašytas skolininko, kuris yra fizinis asmuo, gali nustatyti skolos sumokėjimo dalimis sąlygas po to, kai antstolis ėmėsi priemonių nustatyti skolininko turto buvimo vietą ir jį areštuoti, o skolininkas jau įvykdė dalį vykdytino reikalavimo. Antstolis taip pat praneša turto neturinčiam skolininkui, kurio atžvilgiu gali būti nukreiptas vykdytas, apie skolos sumokėjimo dalimis galimybes ir sąlygas.

Antstolis surašo pranešimą, kuriame aprašo skolos sumokėjimo dalimis plano sudarymą ir jo turinį, ir įteikia jį šalims. Per 15 dienų nuo šio pranešimo gavimo dienos vykdyto siekianti šalis gali raštu pranešti antstoliui, jei nesutinka su skolos sumokėjimo dalimis plano turiniu, gali pateikti rekomendacijas dėl plano turinio ir mokėjimo dalių dydžio ir gali prašyti skolininko pateikti įvykdyto užtikrinimą. Remdamasis vykdyto siekiančios šalies pareiškimu, antstolis gali pakeisti mokėjimo plano sąlygas toliau nurodyta tvarka:

a) antstolis panaikina skolos sumokėjimo dalimis planą, jei vykdyto siekianti šalis nesutinka su išlaikymui, darbo užmokesčiui sumokėti ar panašioms reikalavimams įvykdyti nustatytomis dalimis, jei vykdyto siekiantis fizinis asmuo nurodo, kad skolos sumokėjimo dalimis planas kelia grėsmę jo pragyvenimui, arba jeigu įmonė, siekianti vykdyto, bankrutuoja, yra likviduojama arba dėl jos nagrinėjama vykdyto byla;

b) a punkte nurodytais atvejais skolos sumokėjimo dalimis planas gali būti sudarytas ne ilgiau kaip 1 metams, jei vykdyto siekia juridinis asmuo ir juridinio asmens statuso neturintis subjektas, ir ne ilgiau kaip 6 mėnesiams, jei vykdyto siekia fizinis asmuo;

c) antstolis gali reikalauti, kad, be mokėjimų pagal skolos apmokėjimo dalimis planą, būtų atliekami daliniai mokėjimai, proporcingi reikalavimo sumai, jei to buvo prašoma vykdymo siekiančios šalies pareiškime.

Antstolis pateikia skolininkui ne ilgesnį kaip 6 mėnesių mokėjimo planą, kuriame numatyti vienodi mėnesiniai mokėjimai, jei vykdymo priemonių imtasi skolininko lėšų, esančių finansų įstaigose, darbo užmokesčio ir kilnojamojo turto atžvilgiu, tačiau dar neišieškota visa skolos suma, ir

a) prieš tai nebuvo patvirtintas skolos sumokėjimo dalimis planas;

b) skolininkui yra pradėta vykdymo procedūra, susijusi su piniginiu reikalavimu, kurio suma neviršija 500 000 HUF, arba jeigu skolininkui yra pradėta vykdymo procedūra, susijusi su piniginiu reikalavimu, kurio suma neviršija 1 000 000 HUF, tačiau žemės registre taip pat yra įregistruotas skolininko gyvenamojo būsto įkeitimas, kuriuo užtikrintas kitas reikalavimas, ir

c) norint įvykdyti reikalavimą, skolininko gyvenamąjį būstą tektų parduoti aukcione.

Vykdymo siekianti šalis neprivalo sutikti su skolos sumokėjimo dalimis planu; pranešimą apie skolos sumokėjimo dalimis planą reikia įteikti ir vykdymo siekiančiai šaliai.

Sumos, kurios buvo išskaičiuotos iš skolininko jas areštavus, turi būti įtraukiamos apskaičiuojant skolininko sumokėtą sumą.

Apytikrė gyvenamojo būsto vertė ir pirmasis jo pardavimas aukcione gali būti nustatytas tik jeigu skolininkas nesumoka skolos dalimis (Teismo įstatymo 52/A–52/B straipsniai).

Vykdymo teisės senatis

Vykdymo teisės senaties terminas pasibaigia tuo pat metu kaip ir vykdytino reikalavimo senaties terminas. Paprastai į vykdymo teisės senatį atsižvelgiama gavus prašymą; į ją gali būti atsižvelgiama *ex officio*, jei į reikalavimo, kuria ši teisė grindžiama, senatį taip pat reikalaujama atsižvelgti *ex officio*. Jei remiantis tuo, kas nurodyta pirmiau, į vykdymo teisės senatį turi būti atsižvelgta, jei prašymas pateikiamas pasibaigus senaties terminui, vykdymas negalimas, o jau nurodytos atlikti vykdymo procedūros negali būti atliekamos. Vykdymo teisės senaties terminas nutraukiamas bet koku vykdomuoju dokumentu.

Apribojimai

Sumos, kurios gali būti išskaičiuojamos iš darbo užmokesčio per vykdymo procedūrą, yra sumos, likusios atskaičius mokesčius (avansinius mokesčius), sveikatos draudimo ir pensijų įmokas, privačių pensijų fondų narystės mokesčius, taip pat kitas įmokas, kurių reikalaujama pagal atskirus teisės aktus.

Apskritai gali būti išskaičiuojama ne daugiau kaip 33 proc. šios sumos, o išimtiniais atvejais – ne daugiau kaip 50 proc. šios sumos.

Vykdymas negali būti nukreipiamas į tą mėnesinio atlyginimo dalį, kuri atitinka minimalią senatvės pensiją. Tačiau ši išimtis netaikoma, jei yra išieškomas vaiko išlaikymas ir vaiko gimimo išlaidos.

Iš darbo užmokesčio, kurį darbdavys moka esant darbo santykiams, negali būti išskaitoma daugiau nei 33 proc.

Ši išskaičiuojama suma gali būti padidinta iki 50 proc. darbuotojo darbo užmokesčio, jei reikalavimai, susiję su:

a) išlaikymu;

b) reikalavimais skolininkui dėl darbuotojų darbo užmokesčio;

c) neteisėtai gautu darbuotojų darbo užmokesčiu ir socialinės apsaugos paslaugomis (Teismo įstatymo 65 straipsnio 2 dalis).

Iš skolininko socialinio draudimo pensijų išmokų, ankstyvo išėjimo į pensiją išmokų, išmokų už stažą, rentų ir pereinamojo laikotarpio išmokų, skiriamų kalnakasiams (toliau kartu – pensijų išmokos) (Teismo įstatymo 67 straipsnio 1 dalis).

Išskaitomas sumas galima padidinti ne daugiau kaip iki 50 proc. pensijų išmokų, jei reikalavimai susiję su:

a) vaiko išlaikymu;

b) neteisėtai gautomis pensijų išmokomis (Teismo įstatymo 67 straipsnio 2 dalis).

Ne daugiau kaip 33 proc. galima išskaityti iš išmokų darbo ieškantiems asmenims (bedarbio pašalpų, priešpensinių bedarbio pašalpų, kompensacinių veiklos išmokų) reikalavimams, susijusiems su:

a) išlaikymu;

b) neteisėtai gautomis bedarbio pašalpomis;

c) neteisėtai gautomis išmokomis grynaisiais pinigais, išmokėtomis kaip išmokos darbingo amžiaus asmenims.

Negali būti areštuojama:

– valstybinė priežiūros išmoka, išmokos grynaisiais karo aukoms, taip pat rentos iki gyvos galvos, mokėtinos pagal įstatymą dėl kompensacijos asmenims, kuriems neteisėtai atimta gyvybė ar laisvė dėl politinių priežasčių;

– vietos valdžios parama, išimtiniais atvejais skiriama vietos valdžios parama, išmokos grynaisiais pinigais, mokamos kaip išmokų darbingo amžiaus asmenims dalis, senatvės išmokos, pajamų kompensavimo išmokos bedarbiams, taip pat priežiūros išmoka;

– motinystės išmokos;

– metinės rentos neįgaliesiems, taip pat akliesiems mokamos asmeninės išmokos;

– darbo užmokesčio priedai už sugadintą sveikatą, laikinasis darbo užmokesčio priedas, priedas prie pajamų, laikinasis priedas prie pajamų, taip pat metinės rentos kalnakasiams už žalą sveikatai;

– teisės aktuose nustatytas išlaikymas, įskaitant teismo įpareigotą skirti vaiko išlaikymą, ir vaikų apsaugos išmokas grynaisiais pinigais pagal įstatymą dėl vaikų apsaugos ir globos administravimo;

– švietimo mokestis, speciali parama ir išmoka šeimai, mokama globėjams ir skirta laikinai arba nuolat globojamiems vaikams arba pilnamečiams jaunuoliams, kuriems taikoma priežiūra, išlaikyti;

– stipendijos, išskyrus stipendijas, kurios mokamos kaip darbo užmokestis už tolesnį mokslinį švietimą;

– išlaidos, gražinamos už darbuotojų komandiravimą, paslaugų teikimą užsienio šalyse ir keliones į darbą ir iš jo;

– sumos, skirtos specialiosioms išlaidoms padengti;

– neįgalumo išmokos (Teismo įstatymo 74 straipsnis).

Jeigu lėšas tvarko mokėjimo paslaugų teikėjas ir jos turi būti sumokėtos fiziniam asmeniui, vykdymas be apribojimų gali būti nukreiptas į sumą, viršijančią keturias minimalias senatvės pensijas; jei suma yra mažesnė už šią ribą, vykdymas gali būti nukreiptas į sumą, lygią 50 proc. minimalios senatvės pensijos ir keturių minimalių senatvės pensijų skirtumo sumos (Teismo įstatymo 79/A straipsnio 2 dalis).

Net jei skolininkas sutinka, neleidžiama areštuoti turto, į kurį vykdymo neleidžiama nukreipti pagal teisės aktus.

Vykdymas negali būti nukreipiamas į toliau nurodytą kilnojimąjį turtą:

– turtą, kuris yra būtinas skolininko darbui, visų pirma svarbiausius įrankius, instrumentus, techninę, karinę ir kitą įrangą, uniformas, savigynai skirtus ginklus ir vežimo priemones (išskyrus transporto priemones);

– būtiniausias priemones, skirtas nuolatinėms studijoms, visų pirma vadovėlius, mokyklinius reikmenis ir muzikos instrumentus;

– būtinus drabužius: 3 viršutinius drabužius, 1 žieminį palatą, 1 palatą, 3 batų poras;

– būtiniausių patalynę: 1 rinkinį, kuriame yra po 2 paklodes kiekvienam asmeniui;

- tiek baldų, kiek asmenų yra skolininko namų ūkyje: ne daugiau kaip 2 stalus ir 3 drabužių spintas ar panašius baldus, taip pat 1 lovą ar lygiavertį baldą ir 1 kėdę ar kitą lygiavertį baldą kiekvienam asmeniui;
- būtiniausią šildymo ir apšvietimo įrangą;
- būtiniausią skolininko virtuvės ir namų ūkio įrangą, 1 šaldytuvą ar šaldiklį ir 1 skalbyklę;
- skolininko apdovanojimus (pasižymėjimo ženklus, medalius, ženklelius, garbės ženklelius), jei jie patvirtinti dokumentais;
- vaistus ir medicinos bei techninę įrangą, reikalingą dėl skolininko ligos ar fizinės negalios, taip pat riboto judumo skolininko transporto priemonę;
- daiktus, kuriuos nepilnamečiai naudoja skolininko namų ūkyje ir kurie yra skirti vaikams;
- 1 mėnesio maisto atsargas ir 3 mėnesiams skirtą kurą šildymui, kuris yra reikalingas skolininkui ir jo namų ūkiui;
- nenuimtą derlių ir vaisius;
- daiktus, kurių negalima laikyti skolininko turto dalimi per likvidavimo procedūrą;
- kultūrinės vertybes, išvardytas Įstatymo dėl specialios kultūrinių vertybių apsaugos nurodytoje pažymoje, per specialiosios apsaugos laikotarpį (Teismo įstatymo 90 straipsnio 1 dalis).

Jei yra areštuojama transporto priemonė, kurios skolininkui, kuris yra fizinis asmuo, reikia jo darbu atlikti (jei transporto priemonė nėra konfiskuota), pakanka paimti registracijos kortelę, kuri kartu su arešto pranešimo kopija siunčiama kompetentingai transporto institucijai, o jeigu institucijos neįmanoma nustatyti – transporto priemonę užregistravusiai institucijai. Jei transporto priemonė nekonfiskuota, skolininkas gali naudoti transporto priemonę tol, kol ji parduodama. Jei apskaičiuotoji transporto priemonės vertė yra mažesnė už Teisingumo ministro dekretu, išleistame suderinus su ministru, atsakingu už mokesčių politiką, nurodytą sumą, vykdymas negali būti nukreiptas į transporto priemonę.

Vykdomojo rašto atšaukimas ir vykdomojo įrašo panaikinimas

Jei teismas, išduodamas vykdomąjį raštą, pažeidė teisės aktus, jį privaloma atšaukti.

Jei teismas, pridėdamas vykdomąjį raštą prie nutarties, pažeidė teisės aktus, vykdomąjį įrašą būtina panaikinti.

Teismas atšaukia vykdomąjį raštą arba panaikina vykdomąjį įrašą, jei skolininko prašymu nustato, kad yra įvykdytos sąlygos:

- a) atsisakyti vykdymo pagal Reglamento (EB) Nr. 805/2004 21 straipsnį;
- b) atsisakyti vykdymo pagal Reglamento (EB) Nr. 1896/2006 22 straipsnio 1 dalį arba Reglamento (EB) Nr. 861/2007 22 straipsnio 1 dalį arba
- c) atsisakyti vykdymo pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 4/2009 21 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą arba Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 46 straipsnį.

Vykdomojo dokumento apskundimas

Jei teismas išdavė vykdomąjį dokumentą arba jeigu vykdomasis dokumentas skiriasi nuo to, ko buvo prašoma, teismas priima nutartį dėl šio skirtumo, šalys gali apskųsti tokį sprendimą. Vykdomojo dokumento apskundimas nesustabdo jo vykdymo. Tačiau, jei teisės aktuose nenumatyta kitaip, negali būti imamasi jokių veiksmų siekiant parduoti areštuotą nuosavybę, o vykdymo metu sumokėta suma negali būti išmokėta gavėjui.

Prieštaravimas dėl vykdymo

Šalys ar kiti suinteresuotieji asmenys gali pateikti prieštaravimus dėl vykdymo vykdymo bylą nagrinėjančiam teismui dėl antstolio veiksmų ar neveikimo, dėl kurio iš esmės pažeidžiamos vykdymo procedūrų taisyklės arba prieštaravimą dėl vykdymo pateikiančios šalies teisės ar teisėti interesai. Esminiu vykdymo procedūrų taisyklių pažeidimu laikomas pažeidimas, kuris turėjo esminį poveikį vykdymo procedūros baigčiai (Teismo įstatymo 217 straipsnio 1 dalis).

Jei ginčijama priemonė atitinka teisinius reikalavimus arba tai nėra esminis pažeidimas, teismas pripažįsta ginčijamą priemonę pagrįsta ir atmeta prieštaravimą. Jei ginčijama priemonė nėra esminis pažeidimas, teismas panaikina ginčijamą priemonę ar jos dalį arba, jei tai leidžiama pagal teisės aktus ir galima pagrįsti faktines aplinkybes, kuriomis remiantis priimamas sprendimas, pakeičia visą vykdymo priemonę ar jos dalį. Jei pateikiant prieštaravimą remiamasi neveikimu, teismas nurodo antstoliui įgyvendinti priemonę, kuri nebuvo taikyta (Teismo įstatymo 217/A straipsnio 5 dalis).

Paskutinis naujinimas: 16/10/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismo tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.